

Nr 292.

Av herr **Witzell**, *angående utredning om rätt till pension för vissa frånskilda hustrur.*

Med anledning av motion nr 69 i andra kammaren, väckt vid 1944 års riksdag, beslöt riksdagen i skrivelse till Konungen anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning i fråga om ändring av gällande bestämmelser beträffande frånskild makes familjepensionsrätt samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Riksdagens skrivelse är dagtecknad den 29 april 1944.

Under tiden som denna utredning pågår gå emellertid åtskilliga frånskilda hustrur omkring i landet utan förhoppning att ens om utredningen skulle leda till positivt resultat komma i åtnjutande av någon som helst förbättring i sin ekonomiska belägenhet. I många fall torde de för närvarande och för framtiden för sin försörjning bli hänvisade till fattigvården på grund av tidigare bristfälligheter i lagstiftningen. I 1936 års allmänna familjepensionsreglemente för kronans befattningshavare liksom i det nya familjepensionsreglementet av den 30 december 1941 och i 1942 års familjepensionsreglemente för arbetare, vilka reglementen avse flertalet av statens befattningshavare, tillerkännes frånskild make under vissa förutsättningar rätt till familjepension. Denna rätt grundar sig på domstolens prövning.

I den av riksdagen begärda utredningen har hemställts, att bestämmelserna i 1941 års allmänna pensionsreglemente och i 1942 års familjepensionsreglemente för arbetare angående reglerna för familjepensionens fördelning mellan frånskild make och efterlevande make måtte bli föremål för Kungl. Maj:ts förnyade övervägande.

I samband därmed har riksdagen också hemställt, att det bör undersökas, om jämkning påkallas i föreskrifterna beträffande familjepensionens fördelning med hänsyn till pensionsberättigade barn.

I motionen påpekades särskilt det förhållandet, att för befattningshavare, som erhålla pension från statens pensionsanstalt, däribland den stora gruppen lärare vid folk- och fortsättningsskolor, icke finnes några bestämmelser om familjepensionsrätt för frånskild make.

Även om denna sålunda av riksdagen begärda utredning i sinom tid skulle komma att leda till åsyftat resultat, vilket skulle innebära en förbättring av nu gällande bestämmelser, så återstår en kategori av frånskilda hustrur till åsyftade befattningshavare, vilka under årtal dragit sig fram utan någon som helst erkänsla i form av änke- eller familjepension.

Den kategori, som åsyftas, utgöres av frånskilda hustrur, vilka genom skilsmässa före ovan omförmälda lagändring icke kommit i åtnjutande av förmånen att få sin pensionsrätt prövad av domstol.

För att jämväl dessa »äldre» frånskilda hustrur måtte bli föremål för rättvisa i fråga om familjepension hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att den i anledning av riksdagens skrivelse nr 211, dagtecknad den 29 april 1944, ifrågasatta utredningen även måtte få omfatta ovan berörda kategori av frånskilda hustrur,

samt att i utredningen måtte tagas hänsyn till den omständigheten, att, om pension icke kan beredas dessa, desamma genom statens försorg måtte beviljas skäligt understöd.

Stockholm den 19 januari 1945.

Hugo Witzell.